

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04353/2015-ERU

V Praze dne 12. května 2015

Č. j. 04353-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. KO-04353/2015-ERU s obviněnou z přestupku, kterou je [REDAKCE], narozena [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku [REDAKCE], narozena [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, provedla v přesně nezjištěné době ode dne 15. srpna 2014 do dne 3. září 2014 v [REDAKCE] na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením, kterým prochází neměřená elektřina, zásah bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že na hlavní domovní vedení napojila vodič (drát), který prostrčila přes pojistku a zašroubovala do pojistkové skříně domku č. p. [REDAKCE], v důsledku čehož následně vědomě čerpala neoprávněně elektrickou energii, dopustila přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněné z přestupku, [REDAKCE], narozené [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15415.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 53 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), bylo dne 29. října 2014 postoupeno Státní energetickou inspekcí, ve smyslu ust. § 12 zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), oznámení o přestupku č. j. [REDAKCE], spolu s průvodním dopisem.

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 29. září 2014 oznámil Policii ČR pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti NTL Forensics, a. s., že při kontrole odběrného místa č. [REDAKCE] v [REDAKCE], zjistil, že došlo k napojení objektu z neměřené části, konkrétně z pojistkové skříně byly zjištěny dva vodiče modré a černé barvy, které vedly otvorem ve zdi do chodby domu. Následně dne 3. září 2014 byla provedena další kontrola, při které bylo zjištěno, že vodiče, které vedly k objektu již byly odstraněny.

Policie ČR provedla ohledání místa činu, při kterém již nic nezjistila. Policie ČR provedla na místě fotodokumentaci.

Dne 9. září 2014 pan [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], na výzvu k podání vysvětlení uvedl, že je majitelem nemovitosti v [REDAKCE]. Přibližně na konci měsíce června 2014 se dozvěděl o nedoplatku za elektřinu, o čemž informoval obviněnou s přestupku s tím, aby nedoplatek za elektřinu uhradila. Teprve dne 2. září 2014 se dozvěděl, že dluh uhrazen nebyl a někdo vytáhl dráty z pojistkové skřínky na jeho domě, když on osobně nikdy tyto dráty do pojistek nenamontoval a domníval se, že tak učinil partner obviněné z přestupku.

Dne 23. září 2014 pan [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], na výzvu policejního orgánu k podání vysvětlení uvedl, že žije ve společné domácnosti s obviněnou z přestupku, [REDAKCE] a třemi dětmi. Přibližně na konci měsíce červenec jim byla v domácnosti odpojena elektřina, jelikož tam byl nedoplatek. Dále k věci uvedl, že s ohledem na to, že neměl peníze, situaci řešil s obviněnou z přestupku. Když někdy kolem 15. srpna 2014 se již v domě svítilo, domníval se, že obviněná z přestupku dluh uhradila. On osobně nikdy elektřinu načerno nezapojoval.

Dne 23. září 2014 podala obviněná z přestupku vysvětlení. Uvedla, že žije na adrese [REDAKCE], u [REDAKCE] spolu s přítelem [REDAKCE] a třemi dětmi. Na konci měsíce červen 2014 kvůli nedoplatku došlo k odpojení elektřiny a obviněná z přestupku nebyla schopná dluh uhradit. Napadlo jí situaci vyřešit tak, že elektřinu zapojí přes jednu pojistku drátem, když nemohla dětem vařit, prát a svítit a nevěděla, jak řešit vzniklou situaci. Obviněná z přestupku dále uvedla, že již vše uhradila a elektřina jí byla opět zapojena. Vzniklé situace lituje a je připravena uhradit škodu.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněná z přestupku sama vypověděla policejnímu orgánu, že to byla ona, kdo provedl na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením zásah bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v přesně nezjištěné době ode dne 15. srpna 2014 do dne 3. září 2014 v [REDAKCE], na hlavní domovní vedení napojila vodič (drát), který prostrčila přes pojistku a zašroubovala do pojistkové skříně, v důsledku čehož následně vědomě čerpala neoprávněně elektrickou energii. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byla právě obviněná z přestupku, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněná z přestupku se přestupku dopustila, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě potvrdila sama obviněná z přestupku, že si byla vědoma svého protiprávního jednání. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání úmyslné.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měla obviněná z přestupku dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněná z přestupku provedla úmyslně zásah do odběrného elektrického zařízení, a to aniž by měla k provádění zásahů sama potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské nebezpečnosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Z ust. § 28 odst. 3 energetického zákona vyplývá, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Tím, že v přesně nezjištěné době ode dne 15. srpna 2014 do dne 3. září 2014 na hlavní domovní vedení napojila drát k pojistkám, porušila obviněná z přestupku obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněné z přestupku v dané věci, je nesporné, že obviněná z přestupku si před provedením zásahu nevyžádala souhlas provozovatele přenosové soustavy, ani provozovatele distribuční soustavy.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Z vyjádření obviněné z přestupku učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněná z přestupku přestupek spáchala za účelem připojení elektřiny do svého obydlí, a nikoliv k odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněné z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněné z přestupku porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu elektrických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Obviněná z přestupku přestupek spáchala svým aktivním konáním, kdy sama o své vůli provedla zásah na odběrném zařízení, a to aniž by měla k provádění zásahu sama potřebné odborné znalosti a souhlas provozovatele distribuční soustavy.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatelka chtěla úmyslně neoprávněně odebírat elektřinu, resp. že za účelem neoprávněného odběru propojila odběrné elektrické zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněná z přestupku ohrozila zájem na spolehlivém a bezpečném provozu odběrného zařízení, přičemž tímto jednáním

způsobila škodu. Ohrožení odběrného zařízení a způsobení škody v přímé souvislosti s jednáním obviněné nehodnotí správní orgán jako závažné.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatelky ke spáchanému přestupku. Obviněná z přestupku svého jednání lituje, jak vyplývá i z úředního záznamu o podání vysvětlení, přičemž tuto skutečnost chápe správní orgán jako polehčující. Úřad dále přihlédl při stanovení výše pokuty ke skutečnosti, že obviněná z přestupku svým protiprávným jednáním chtěla zajistit péči pro své tři děti, což obviněnou nezbavuje odpovědnosti, nicméně úřad na tento motiv přihlíží jako na polehčující okolnost a zohlednil ho při stanovení výši pokuty. Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedenou obviněnou z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněná z přestupku se přestupku dopustila poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněné z přestupku. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence obviněné z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatelku citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněné z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

V příkazním řízení je obviněné z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 1 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000

Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lucia Říhová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly